

EL XÀFEC DE VANCOUVER

Catalans a Vancouver

Número 31 - Maig 2004

Amb el suport de la Secretaria de Relacions Exteriors del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya

<http://www.casalcatala.ca>

En aquesta edició...

Anuncis, Notícies, Xafarderies.....	2
'El català no morirà'.....	3
A misses dites, Ballarin.....	6
La Festa de Sant Jordi a Reus.....	7
Taller de Crema Catalana.....	11
Aplec de Primavera.....	12

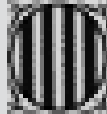
El XÀFEC!!! de Vancouver esta publicat pel Casal Català de Vancouver (CCV). Ni EL XÀFEC!!! ni la Junta Directiva del CCV comparteixen necessàriament les opinions expressades en els articles signats. La nostra adreça és:

Box 2152 Station Main terminal.
Vancouver, BC V6B 3V3

Tel/Fax (604)684 3667
casal@casalcatala.ca
<http://www.casalcatala.ca>

Editor de EL XÀFEC!!!: Tania Colina i Trueta

Col.laboradors: Anna Maria Vinas,
Angelina Miró, Alex Ortega, Elia Robles,
Carles Roch i Josep Maria Ballarin .

Amb el support de la Secretaria de Relacions Exteriors del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya

Anuncis, Notícies, Xafarderies...

- **APLEC DE PRIMAVERA**- El diumenge **30 de Maig** a HUME PARK es celebrara el dia de la MARE, el dia de SANT JORDI, el dia del LLIBRE i el dia de la VERGE DE MONTSERRAT. Aquest és l'esdeveniment social més important de l'any!!! Animeu-vos a venir!!!

-Els resultats de les eleccions generals a Espanya del 14 de Març han estat:

PS 164 escons

PP 148 "

CiU 10 "

ERC 8 "

Altres 20 "

Els resultats a Catalunya han estat:

PSC 21 escons

CiU 10 "

PP 6 "

ERC 8 "

ICV 2 "

Per tant a Catalunya s'ha imposat el PSC, CiU retrocedeix, ERC avança fortament i el PP ensopega.

-El Pintor mallorquí, Miquel Barceló, ha exposat al Museu del Louvre els seus dibuixos de la Divina Comèdia. Es el primer pintor viu invitat a fer-ho.

-Carod Rovira, el lider de ERC, renuncia al seu escó del Congres per continuar al Parlament de Catalunya.

-Des del nostre butlletí, volem donar les gràcies al President de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, per la seva fotografia signada idedicada al nostre Casal. Moltíssimes gràcies!!!! i molta sort.

-El dia 14 de abril va fer 73 anys de la proclamació pel President Francesc Macià de la "República Catalana" des del balco del Palau de la Generalitat. Poc abans ho havia fet Lluís Companys des del balco de l'Ajuntament de Barcelona.

-El FORUM DE BARCELONA ja ha obert les seves portes a tot el món.

-El Sr. Guerra del PS ha dit que els papers de Salamanca no poden sortir de l'Arxiu i si es fa, ell demanara tota la documentacio del PS, ja que considera que el arxiu no es pot dividir. Curiosament, tots els especialistes en història i en arxivística, discrepen d'aquesta opinió. A més a més hi ha el detall que per formar aquest arxiu els espanyols van haver de robar-los d'altres arxius... tanmateix cal dir que són sincers. Al cap i a la fi han reconegut que tenen els papers com a "botí de guerra".

-Jose Luis Rodriguez Zapatero és investit president del govern espanyol amb més suports que el d'Aznar el 1996. Es el cinqué President del Govern des de la reinstauració de la democràcia el 1977. El suport obtingut per Zapatero va consistir en 183 parlamentaris del PSOE, ERC, Esquerra Verda, CC, BNG i ChA.

-El Casal Català, des d'aquest butlletí dóna les gràcies a Josep Lluís Carod-Rovira per la seva fotografia signada i dedicada al Casal.

**ADRECES A LA INTERNET I E-MAILS
REBUTS:**

Distingits amics:

Els vam comunicar que la nostra Agrupació d'Empresaris d'Ascendència Catalana de Santiago de Xile, que conta amb 18 anys d'intensa activitat empresarial, té gran interès en comunicar-se amb vostès, per a oferir els seus serveis a les institucions catalanes i els seus associats, que requereixin d'estudis de mercat, informació financera, establir contactes comercials a Xile, rebre missions comercials, promoure rodes de negocis i bases de dades.

Aquest any 2004, els convidem a participar en "PRESENCIA CATALANA EN XILE", Fira Multisectorial, amb participació d'empreses catalanes a Amèrica, Catalunya i de Xile, a més, totes aquelles que desitgin fer contacte amb empresaris xilens. Aquest esdeveniment s'efectuarà entre el 29 de Setembre i 2 d'Octubre, en el recinte CasaPiedra.

Per això és que els convidem a divulgar aquest esdeveniment entre els vostres associats, perquè participin ja sigui en roda de negocis o amb un stand de mostres per a això, des de ja, estem a la seva sencera disposició.

A més, els vam sol·licitar encaridament ens enviïn les adreces dels seus associats per a mantenir-los informats mitjançant el butlletí que vam editar setmanalment a través d'internet. També els donem a conèixer la nostra pàgina Web www.aeac.cl

Per altra banda, fem extensiu per a tots els seus associats que estiguin de visita en el nostre país, la invitació a participar del nostre sopar mensual que es porta a terme el primer dimarts de cada mes en la nostra seu social situada en Av. Suècia 414 Providència, Santiago (Xile). Agraint per endavant la seva atenció, saluda a vostè molt atentament,

Miguel Blavi
President

Benvolguts catalans d'arreu del món.

Us arriba una **nova revista en català**, plena de divertiments i de reportatges interessants.

A l'ocasió de Sant Jordi 2004, tenim el goig de presentar-vos Mil Dimonis, una revista de 24 planes tot color, mensual i en català.

Mil Dimonis és publicat per l'APLEC, associació sense afany de lucre, per desenvolupar l'ús del català, naturalment i en tots els àmbits.

Comptem sobre la vostra col·laboració per difondre aquesta informació entre els vostres membres i afiliats i multiplicar els lectors arreu del món.

Ja podeu visitar el nostre site : www.mil-dimonis.com i abonar-vos en línia i deixar la canalla jugar amb els jocs proposats i per rebre la revista a casa vostra i per regalar la revista a un infant: escriure@mil-dimonis.com "de Sant Jordi a Sant Joan"

Oferta promocional reservada als casals i associacions arreu del món (oferta vàlida fins el 24 de juny del 2004) Pel mateix preu us regalem **6 mesos gratuïts** de lectura Sí, volem rebre Mil Dimonis a casa per només 45 euros (11 números + 6 mesos gratuïts) <Abonar>

MilDimonis

Hola

Som uns nois de Lleida,tenim un portal de musica electronica i estem obrint una seccio internacional.

Ens agradaria saber si hi ha algun noi jove al casal que l'hi agradi la musica elctronica i posar-nos amb contacte amb ell per si ens voldria donar un cop de ma.

Moltes gracies per la seua atencio.
atentament
Oskar i Adri

IN MEMORIAM

- El Casal Català de Vancouver des del seu butlletí, envia el seu més sentit condol a tots els familiars i amics dels morts pels atemptats amb bombes Madrid.

-El periodista , Ricard Ortega, nascut a Dènia ara fa 37 anys, ha mort a Haití en un tiroteig.

Ortega era actualment corresponsal de Antena 3 TV i havia cobert conflictes a Txetxènia, Afganistan, Sarajevo i Moscou. Treballava des de Nova York però el govern del PP havia fet que l'acomiadessin de la feina pels seus articles

'El català no morirà'

JOAN SOLÀ

El català no ha mort per una raó gens misteriosa: la llengua és una de les realitats més fortes de les persones, i nosaltres l'hem sentida i patida *apassionadament*, amb "angoixa vital", durant segles, per simple "dignitat personal", perquè no volem ser ciutadans de segona, desig massa sovint confús i temorec. I l'hem defensada de dues maneres: *passivament*, com dèiem l'altre dia, però també *activament*, si bé amb contínues paradoxes monumentals (i amb lluites insensates entre nosaltres, diguem-ho tot i fixem-nos com se'n freguen les mans els enemics). Enumerin aquí les grans realitzacions filològiques i els congressos del segle XX, l'Òmnium, els Grups de Defensa de la Llengua, les campanyes "Català a l'escola" i "Català al carrer" ("el problema més greu" avui) i de suport a la TV i a la premsa, les lluites sindicals del final del franquisme i d'ara mateix, la feina tan silenciosa com heroica dels mestres, les editorials, els grups de rock i els moments de clarividència i valentia del nostre govern: "És gràcies a aquestes minories que es manté l'esperança" i que una mica es contraresten poderoses campanyes persistents en contra, "l'etapa més forta i agressiva de reespanyolització de tot el període de restauració democràtica", l'afluïxament i el desànim en àmplies capes de la societat. Però "pot morir-se" (tercera part del llibre): avui pateix "un procés d'abandonament i deteriorament progressius [...] que pot allargar-se molts i molts anys", "perdent pes de manera continuada [...] en l'àmbit informal", o anar molt més de pressa, amb la creació d'"illots lingüístics més grans i més impenetrables". Una observació cabdal que no sempre es troba en tractats d'aquest tipus: cometem el "greu error" de no valorar el deteriorament de la qualitat de la llengua, i ens trobarem ben aviat (ja ens hi trobem) que, en el millor dels casos, "allò que s'haurà estat parlant serà de tot menys català": s'estan "perdent les últimes possibilitats" que sigui "una llengua digna, normal, i nosaltres [...] uns ciutadans dignes, normals". És cert que "tant si ens agrada com si no, la història ens ha fet impura" aquesta llengua, com deien els de *Verinosa llengua* i diu algú altre com Ivan Tubau (ja els en parlaré). Però Baulenas no es deixa atrapar en el parany i afirma que "l'intent de legitimar alguns canvis més profunds no ha triomfat gens". Però la polèmica ens ha fet més responsables a tots plegats, car no podem viure dignament amb una llengua "d'una semblança gairebé total" amb la dominant, que ens duria a "l'autoodi ferotge" prou conegut en altres punts del nostre territori lingüístic. Baulenas repeteix el que s'ha dit mil cops: "El català no podrà avançar més en espais d'ús si el castellà no cedeix una part dels que encara domina, i admetre això és admetre que arriba el moment de mostrar-se una mica més

ferms o deixar-ho córrer”; “això no hi ha qui ho arregli tret que canviïn de soca-rel les condicions socials i polítiques”, canvi que l'autor confia repetidament en el nou govern nostre actual, advertint, però, que “tenim dret a voler-ho tot”: escoltin-ho bé, senyors polítics. Les “perspectives de futur” (última part) serien: “Una fórmula com la belga o la suïssa, sense independència però amb tots els drets”, cosa, però, que significaria “un sotragueig legal (i mental) gairebé tan gran com la mateixa proclamació d'una independència”; si això no fos possible, “es faria ineludible” (gran paradoxa) l'aspiració a la independència. En qualsevol cas: “Demanem ambició política per abordar de manera serena però frontal i decidida el problema de la llengua catalana”. Si tot això falla, sempre ens quedarà Descartes, que ens fa dubtar que la realitat sigui la que és, i ens permetria “als més escapistes (que ho som gairebé tots)” d'encelar-nos o almenys encastellar-nos “en mons paral·lels on el català sigui normal”: en una “catalanitat virtual”, vaja.

ELS AMOS

Isabel-Clara Simó

L'enfrontament és antic, molt antic. En el celebèrrim *Gran memorial* que el comte-duc d'Olivares adreça al rei Felip IV -al segle XVIII!- diu, entre altres coses: “*Tenga V.M. por el negocio más importante de la Monarquía el hacerse Rey de España; quiero decir, Señor, que no se contente V.M. con ser Rey de Portugal, de Aragón, de Valencia, Conde de Barcelona, sino que trabaje y piense con consejo maduro y secreto, por reducir estos reinos de que se compone España, al estilo de las leyes de Castilla sin ninguna diferencia en todo aquello que mira a dividir límites, puertos secos, el poder celebrar cortes de Castilla, Aragón y Portugal, en la parte que quisiere, a poder introducir V.M. acá y allá ministros de las naciones promiscuamente y en aquel temperamento que fuere necesario en la autoridad y mano de los consellers, jurados, diputaciones y consejos de las mismas provincias en cuanto fueren perjudiciales para el gobierno y indecentes a la autoridad real, en que se podrían hallar medios proporcionados para todo, que si V.S. lo alcanza será el Príncipe más poderoso del mundo*”. I així va ser, fora de Portugal, que, en comptes de secundar l'exèrcit de Castella contra Catalunya en la Guerra dels

Segadors, va aixecar-se al seu torn en armes contra Castella. Castella va haver de triar entre anorrear Catalunya o anorrear Portugal, i va triar Catalunya, veges què hi farem; des del 1640, doncs, Portugal és independent i Catalunya una d'aquelles “provincias” sense “ninguna diferencia”.

El 1924, el governador civil de Barcelona, general Losada, prohibeix *La Santa Espina* amb aquestes paraules: “*Habiendo llegado a este Gobierno Civil que determinados elementos han convertido la sardana ‘La Santa Espina’ en himno representativo de odiosas ideas y criminales aspiraciones, escuchando su música con el respeto y reverencia que se tributan a los himnos nacionales...*”. El 1938, José Antonio Giménez Arnau, cap de propaganda de la Falange, deia en un discurs: “*Una advertencia: ya se acabó esta conducta, se acabó la traición, porque nosotros preferiríamos ver estas tierras [Catalunya] pulverizadas antes que verlas otra vez en contra de los sagrados destinos de España*”. (Totes tres cites són d'*Un únic camí. Aproximació a la realitat dels Països Catalans*, de Daniel Camon). Tenim mala peça, molt mala peça al teler. I des de fa segles, ai!

A misses dites

Josep M. Ballarín i Monset

D'esprés de no sé quants milers d'hores d'avió, sortint d'El Dorado, l'aeroport, els arbres em van sobtar, eren fora de la mesura mediterrània, s'alçaven com una casa nostra de sis pisos. Bogotà és a 2.600 m sobre mar, més que el Pedraforca. Em van dir que hauria de fer un parell de dies de llit per avesar-m'hi, el mateix dia de l'arribada ja corria. M'havien dit que ni provés de pujar amb el funicular als més de tres mil metres de *Montserrat*, m'hi ofegaria, no m'hi vaig ofegar.

A Montserrat fou on vaig començar a entendre com anaven de misses aquella gent. En un costat de la nau lateral hi ha el retaule llampant de la nostra marededéu. L'han arraconada una mica perquè no fa miracles. L'església és presidida pel *Cristo caído*, bon miracler. La gent, en un dia entre setmana en pujava i baixava a corrua feta. Els més joves o més valents s'ho empenien a peu.

El diumenge cap a missa. Vaig acompanyar un bon home baixet, canonge tractat reverentment de *monseñor*. L'església era nova i esbalandrada d'àmbits, coberta amb una encavallada tan irreal com els *Cien años de soledad*. I plena de gent fins al curull. Eren més del miler, vam donar quatre-centes comunions. La gent s'escoltava el sermó quieta, després va cantar a la cumbaiera. Assegut amb sa mare al graó del presbiteri, el mocaset negre em mirava amb els seus ullassos. Allò només era una de les quatre misses de diumenge, totes a vessar gent.

Al temple barroc del nostre Pere Claver, érem cinc-cents a missa. Al poble d'Arbeláez, tres-cents. M'hi vaig fixar prou. Entre la gent dreta del fons dels temples ningú no hi llegia el diari. La gent s'estava quieta, no xiuxiuejava. I, ves com, vaig pensar en les misses dites d'ací, a casa. Amb quatre gats i molta cerimònia cumbaiera de comunitat parroquial, a les parròquies arraulides.

Qualsevol dels nostres sociòlegs de la religió, deixaria a parracs aquelles festasses triomfalistes de Colòmbia, que, només d'aparença, recorden les dels primers temps del Franco. Deixant-nos de sociologia, aquella negra endreçada i aquell vailet seu dels ulls esbatanats anaven a missa de debò. En comptes de bescantar els d'enllà, més valdria que ens preguntéssim d'on ve la trista ganya de la nostra església. M'ho rumio.

Per començar, la carcúndia antimisses ens les venta sense engaltar. I l'església les entoma totes amb una manyagueria que, si no fos acovardida, fóra tan cristiana com Jesús amb la canya i la corona d'espines.

Ja dintre de la nostra olla, costa molt poc carregar-ne la mala bullidera al papa i els bisbes de nova planta, que no volen saber res de nosaltres. O molt poc i gairebé sempre a la revessa. Tanmateix imagineu-vos com es deuen enfaristoliar amb les nostres rebequeries clericals tan sobrades de motius.

Encara que ens parlin de la plenitud sacerdotal dels bisbes, per a la gent de Gósol l'església a tocar ni és el papa de Roma ni tan sols l'amic bisbe d'Urgell. Ací, tots els sermons dels grans patriarques, tots els trencacolls de la història de l'Església i tota la proclamació de la bona nova és a les barbes profètiques del meu rector. Talment en són un mal anunci les portes closes de qualsevol rectoria.

Ben clar. Per molt que es facin propers, els bisbes no s'ofeguen amb la pols de l'era ni amb la bravada de les tavernes. Des de les seves alçades pontificals costa molt poc de dir el què i el com de tantes persones legalment fora de l'església i que segueixen enyorant l'evangeli.

Arribat a ací. Amb la llei que ens aplançona d'una banda i els planys de tants que ens estripen per l'altra els capellans no sabem pas com sortir-nos-en. Almenys jo que niestic per rebequeries que estripen ni per manyagueries que abalteixen, no tinc resposta: som a mans de l'Esperit Sant.

La Festa de Sant Jordi a Reus

Sant Jordi, una festa que no figura com a tal en el calendari laboral, és considerada per a molts com l'altra festa nacional de Catalunya. Tot i que el patronatge de Sant Jordi sobre l'estament militar ve de temps medievals, la popularització de la festa és prou més tardana i cal situar-la històricament a finals del segle XVIII. El catalanisme, conservador i catòlic, de final del segle XIX farà de la festa de Sant Jordi

una diada d'exaltació patriòtica. Amb el pas dels anys la festa incorporarà nous components, roses i llibres, i esdevindrà durant el franquisme una celebració de reivindicació cultural i política. Sant Jordi és avui una festa popular

Introducció històrica

La festa de Sant Jordi es popularitza, a Catalunya, al segle XVIII. Fins aquest moment la festa, corresponent als cavallers, era celebrada fonamentalment per l'aristocràcia barcelonina. Es feia una funció solemne a la capella del Palau de la Generalitat i en el passeig del Born, els cavallers realitzaven llurs torneigs en que les dames eren obsequiades amb roses i altres flors.

Segons diversos autors, a finals del segle XVIII, en suprimir-se les institucions de govern català i obrir-se al públic la capella de Sant Jordi, la festa perdé el seu caràcter oficial i esdevingué molt més popular.

Certament, la manca de devocions locals específiques sembla confirmar aquesta apreciació. En tot el bisbat de Tarragona, per exemple, només coneixem dues poblacions on la festa té tradició històrica: Ardenya, poble del qual n'és el patró i Albarca (Priorat) que la celebra com a festa votada amb un aplec a l'ermita de la Mare de Déu de Montsant. També tenim notícies de romiatges en aquesta data, als segles XVII i XVIII, d'altres poblacions de la comarca com la Morera de Montsant i Ulldemolins. Les referències de celebracions populars de la festa, anteriors al segle XIX, són ben poques.

Pel que fa a Reus, una única notícia datada el 20 abril 1670 ens informa d'unes pregàries per la manca d'aigua a l'ermita del Roser en les que treuen la reliquia de Sant Pere que el consell de la vila vol "ques fassa per lo dia de dimecres primer vinent que serà als 23 dia de Sant Jordi". Tot i ser coneguda, això no ens ha de fer suposar l'existència de pregàries anyals a l'estil de les que hem anotat al Priorat. De fet, la documentació ens mostra que es tracta de processons de data variable segons les necessitats del moment. Podem suposar que també a Reus, com en altres poblacions de Catalunya, la devoció al sant es va popularitzar a començaments del segle XIX.

A mitjans d'aquest segle, la festa era coneguda i celebrada amb una fira a l'ermita del Roser. L'historiador reusenc Andreu de Bofarull anota, cap el 1850, "Cierran este mes [abril] dos santos, que son San Jorge, cuya imagen ecuestre se venera en la ermita de Nuestra Señora del Rosario, con su feria de pastas y frutas; y el otro es San Prudencio..."

Efectivament, el sant comptava amb altar propi a l'ermita de la Mare de Déu del Roser, però no sabem des de quin moment. En els inventaris que es coneixen del segles XVI i XVII no apareix. Diversos testimonis de la segona meitat del segle XIX ens confirmen que es tractava d'una imatge a cavall. Als anys trenta d'aquest segle consta que s'hi venerava una reliquia del sant.

El buidat de la premsa de la segona meitat del segle XIX ens mostra que celebració religiosa sembla tenir continuïtat, amb misses a primera hora del matí. Pel que fa a la fira esmentada per Bofarull no hi ha més notícies.

Sant Jordi, festa patriòtica

El catalanisme farà de la festa, a l'acabar el segle XIX, una diada d'exaltació patriòtica. Pel que fa a Reus, podem assenyalar com ainici d'aquesta etapa la celebració de 1895, any en que comencen a organitzar-se actes d'afirmació regionalista.

A partir d'aquell any, els actes religiosos a l'ermita del Roser adquireixen especial solemnitat, amb el guarniment de l'altar i l'ofici cantat, i l'Associació Catalanista organitza, al vespre, un sopar amb intervencions de marcat caràcter ideològic. A la tarda la festa té un caire més popular i són molts els veïns de la ciutat que s'apropen a l'ermita.

La rosa

A Reus, en els primers anys del segle actual la celebració religiosa de la diada es trasllada al diumenge següent, amb missa a l'ermita del Roser. La festa "de tots els catalans creients, de tots els catalans catòlics", com la qualifica la premsa, compta amb la presència de les autoritats locals i de les representacions de les entitats. Unes noies de la comissió organitzadora, segons un costum arrelat des dels darrers anys del segle XIX, regalen als assistents ramets de roses i flors, cosa que dona a la festa "un sabor propio de las costumbres de nuestra tierra catalana".

La fira de roses, datable entre final del segle XVIII i començaments del XIX, tenia lloc a Barcelona en els carrers que volten el Palau de la Generalitat. S'anomenava fira dels enamorats. En la premsa reusenca de finals del segle passat trobem algunes referències a la celebració d'aquesta fira i hem de suposar que, com en altres indrets, el costum d'associar una rosa a la diada del sant cavaller ens arriba de Barcelona.

Dictadura i República

Durant els anys de la dictadura de Primo de Rivera es prohibeix la festa, més enllà de l'estricta commemoració religiosa i, a Reus, no és fins al 1930 que es torna a celebrar. Mentrestant la Cambra Oficial del Llibre de Barcelona ha instaurat, el 1926, la diada del llibre en commemoració de la data de la mort de Cervantes i de Shakespeare. Aquesta celebració, nascuda a partir uns referents foranis, serà ràpidament assimilada des de la reivindicació del llibre en català. D'aquesta forma, la diada del llibre aporta un nou contingut a la celebració. També en aquesta època l'Orfeó Reusenc té per costum organitzar vetllades musicals amb motiu de Sant Jordi.

El 1931, tot just instaurada la segona República, la festa rep una nova embranzida. En aquest moment ja es celebra a Reus la festa del llibre. Aquest any, la "Llibreria Nacional i Estrangera" del reusenc Salvador Torrell Eulàlia ja anuncia la venda de llibres, en aquest dia, amb un 10% de descompte sobre el seu preu habitual.

Després de la missa a l'ermita del Roser es reparteixen roses beneïdes i a la tarda hi ha venda de llibres, i l'Orfeó Reusenc realitza el seu habitual concert.

A l'any següent, la llibreria d'en Torrell de Reus munta una parada de llibres al carrer i anuncia que "durant aquest dia l'esmentada casa obsequiarà els seus favoreixedors amb uns llibres...". També en aquests anys comencen a presentar-se llibres a l'entorn de la diada i s'organitza la signatura d'exemplars a càrrec d'autors locals.

La festa mantindrà aquest caire durant els anys de la República tot i que la situació social es farà

notar segons els anys. Mentre que la diada del llibre es celebra el mateix dia de Sant Jordi, feiner, la festa religiosa i els actes del catalanisme conservador tenen lloc el diumenge. El 1934 la Lliga celebra la diada amb una missa i un gran acte patriòtic al seus locals. Aquell mateix any, però, es produeixen diversos incidents al carrer. La festa arriba així fins al 1936.

La festa durant el franquisme

Després del parèntesi de la guerra, la diada del 23 d'abril es celebra com a "dia del libro español" amb la única referència de l'aniversari de Miguel de Cervantes, amb concursos literaris als Instituts d'Ensenyament i programes de ràdio. Als anys quaranta, les llibreries reprenen la pràctica de venda de llibres al carrer. Les llibreries que volen muntar parada amb motiu del "dia del libro" han de fer-ho posant la bandera espanyola.

L'any 1960 es munta per primer cop una parada, només amb llibres en català, als porxos de la plaça del Mercadal. Aquest fet assenyalarà l'inici d'una etapa, que arriba fins a l'actualitat, en la que la festa es consolida plenament com una celebració popular que té en la venda de llibres i roses a la plaça del Mercadal el seu acte central.

La iniciativa va ser d'Amadeu Abelló, que aleshores col.laborava amb la "Difusora General", promoguda des de Barcelona per Joan Ballester i Santiago Albertí entre altres, fent una tasca de difusió del llibre en català, casa per casa. L'any 1959 s'havien muntat un seguit de parades a Barcelona. La parada de l'any 1960 comptà amb la col.laboració de l'Agrupament escolta Montsant. Amadeu Abelló va mantenir aquesta parada durant sis anys, fins al moment en que les llibreries van començar a ser presents a la plaça. Efectivament, el 1965 es crea la llibreria Gaudí que, des del primer moment, és present al Mercadal amb una parada de llibres, només en català, la diada Sant Jordi.

La festa ha tingut un component de reivindicació cultural i política que s'ha fet explícit en diversos moments: campanya per l'estatut d'autonomia, per la llibertat d'expressió...

La diada en l'actualitat

Seria llarg anotar el conjunt d'activitats culturals, principalment les presentacions de llibres, que s'organitzen cada any al voltant de la diada de Sant Jordi. Cal apuntar també l'organització d'activitats musicals, concerts i actuacions de carrer.

Pel que fa diada compta amb una ballada de sardanes, a la tarda.

El 1982 la primera colla castellera local, els Xiquets de Reus, estrena camisa a la plaça amb motiu de la seva actuació a la diada. Des d'aquest any els castells han estat presents a la festa, afegint-s'hi darrerament la nova colla, els Ganxets de Reus. Aquell mateix any, en commemoració del cinquantenari del diccionari general de la llengua catalana, de Pompeu Fabra, es va construir un llibre gegant que ocupava el centre de la plaça.

El drac, personatge vinculat llegendàriament al sant, ha estat un personatge que ha participat freqüentment a la festa. L'any 1975 l'escola-taller d'Art va impulsar la construcció d'un drac gegantí, amb caixes de cartró, que ocupà bona part de la plaça. En anys següents es representà la llegenda del sant cavaller, a càrrec de grups d'animació i teatre de carrer -Per exemple Taronjada Natural, el 1979- existents a la ciutat. Entre 1986 i 1990 s'organitzen diverses trobades de dracs i cuques fets per nens de diverses escoles de la ciutat. La convocatòria anava a càrrec de la regidoria d'Ensenyament de l'Ajuntament de Reus i de Carrutxa. Aquesta entitat

programa, des del 1988 una mostra en la que cada any convida un drac festiu d'una població de Catalunya i munta l'exposició el drac: la bèstia meravellosa. Han vingut a Reus els dracs de Vilafranca del Penedès, de sant Roc de Tarragona, de Banyeres del Penedès, un drac fet per alumnes de l'escola de professorat d'EGB (Tarragona), el drac de Granollers, el d'Horta-El Carmel (Barcelona). També han estat presents a la plaça els dracs fets per l'escola-taller d'Art de Reus i el construït el 1992 pel ball de diables de Reus. El 1993 s'estrena la mostra "La Víbria: drac i femella" amb la presència de les Víbries de la Ciutat Vella (Barcelona) i de Tarragona, portada per la colla de diables Voramar del Serrallo. Des del 1994, la colla del drac de Reus és l'encarregada de convidar altres dracs a la diada.

Junt amb els llibres, la venda de roses és l'altra gran activitat econòmica de la diada. Les floristeries -però també les escoles, agrupaments i altres entitats- munten parades per a la venda de flors.

A banda de les parades comercials, són moltes les entitats culturals, partits polítics i altres organitzacions que acudeixen a la plaça per tal de donar a conèixer les seves publicacions, divulgar seu ideari o, senzillament, manifestar la seva presència a la ciutat.

En els anys vuitanta, amb el notable augment de l'afluència a la plaça, l'Ajuntament, mitjançant la comissió de festes i actualment l'IMAC, coordina la presència de les diverses parades a la plaça. La diada, amb el seus components culturals, reivindicatius i comercials, ha esdevingut una celebració cabdal del calendari festiu de la ciutat

ENTRE PARÈNTESIS

Desclot

'Sostenella, no enmendalla'... i estacar-la. Mai cap govern en tota la història de la humanitat ho ha tingut tot tan a favor i s'ha equivocat tant... Els diaris van ser benèvolos l'endemà de les eleccions amb José María Aznar. No ha estat un "tomb històric", sinó una trompada històrica. Aznar i els seus l'han estacada fins al mànec. I ho han pagat ben car. Des que el Partit Popular va aconseguir la majoria absoluta gràcies al papu dels nacionalismes irredempts, la discrepància nacional havia esdevingut l'obsessió del govern espanyol. Per convicció i per guanyar eleccions. Ara ja ha quedat clar que Aznar no es va apuntar amb entusiasme delirant a la guerra contra el terrorisme islamista per fe democrata, sinó per projectar internacionalment l'únic terrorisme que el preocupa a ell i, sobretot, per frustrar qualsevol intent secessionista, "company de viatge" etarra... Després de la matança que va patir Madrid, els ministres d'Aznar semblaven ninots de fira repetint la mateixa "profunda convicció", intentant derrotar una realitat que no els agradava... No podia ser ningú més que ETA, perquè els representa l'únic mal. I si ETA és el dimoni, el PNB n'és el profeta. El Col·legi de Metges va gravar totes aquelles intervencions perquè quedin com a paradigma de la psicopatia del poder a Espanya. Diumenge passat tots els ofesos, els humiliats, els insultats i els atacats van anar a les urnes només per derrotar el Partit Popular. En deuen ser molts. Tants, que van guanyar. A Catalunya, a Aragó, al País Basc i a Andalusia... aquells territoris i països contra els quals han governat els mal dits populars. José María Aznar volia anar-se'n gloriós i rampant. Desafiant. Se n'ha anat humiliat i escarnit per tota la premsa europea i l'opinió pública internacional. Amb un nas creixent. Els principals governants de la Unió Europea no s'han estat de celebrar discretament una fugida necessària per encarrilar el procés constituent. És il·lustrador que aquells que més Constitució glopegen a Espanya són alhora els que més traves han posat per aprovar-ne una a Europa. Els temps han canviat, tot i que el ministre cada dia menys llepat Acebes encara no hagi reconegut que els atemptats de Madrid van ser perpetrats per Al-Qaida. Festegem-los avui. Demà haurem de preveure què ens espera amb els que ara vénen.

TALLER DE CREMA CATALANA 2004

Una de les parts més delicades en el procés de creació de la Crema Catalana.

Un dels nostres esforçats participants en el Taller afanyant-se a fer una feina ben feta sota l'atenta supervisió de la instructora.

I aquí teniu el resultat de tots els esforços i afanys. Algú/na dubta que això és art???

Després de la feineda, el nostre grup reposa davant la càmera, satisfet per la feina ben feta.

APLEC DE PRIMAVERA

L'Aplec de Primavera torna a estar aquí!!!, el proper **Diumenge 30 de Maig**, a partir de les 11:00 AM, es celebrarà el dia de la MARE, el dia de SANT JORDI, el dia del LLIBRE i el dia de la VERGE DE MONTSERRAT.

VENIU TOTS a L'APLEC!!!!

El lloc és HUME PARK. Al punt d'unió de les municipalitats de New Westminster, Burnaby y Coquitlam. Pels que vinguin per l'autopista n. 1, esta entre les sortides de Cariboo Road i Brunnette Avenue. Per a qui vulgui més detalls, truqueu a l'Anna Maria (604-421 5364).

Els de l'Ajuntament de New Westminster han tret la Llar de Doc que hi havia al costat de les taules, per motius de "seguretat", aixó vol dir que no hi haura foc. Tanmateix, com cada any, per al qui vulgui fer coses a la brasa, portarem barbacoes que estaran a la disposició de tothom.

**CONSULADO GENERAL DE ESPAÑA
TORONTO**

LA RECUPERACIÓN DE LA NACIONALIDAD ESPAÑOLA

Hace un año, casi todos los boletines de los clubes españoles en Canadá publicaron alguna reseña sobre la nueva ley de nacionalidad, Ley 36/2002, de 8 de Octubre que entró en vigor el 9 de Enero del 2003. Desde entonces, he recorrido numerosos lugares del país y, siempre que he tenido contacto con nuestros compatriotas, he explicado el contenido de la nueva ley y las ventajas y derechos que ofrece. Aún así, todavía encuentro a muchas personas que tienen dudas o temores al respecto, por lo que creo que es necesario dar una nueva explicación en un lenguaje claro y sencillo.

Todos aquellos españoles que emigraron, en este caso a Canadá, y que por las diversas circunstancias de la vida tomaron la nacionalidad canadiense, PERDIERON la nacionalidad española. Muchos, al no comunicar al Consulado General que habían optado por la nacionalidad canadiense, siguieron renovando sus pasaportes españoles.

Pues bien, **la nueva ley permite que todos los españoles que se hicieron canadienses, tengan o no también el pasaporte español, puedan recuperar la nacionalidad española para ejercerla con pleno derecho, sin renunciar a la nacionalidad canadiense, que pueden conservar.** No hay ningún perjuicio, ni de cara a los derechos de pensiones u otros derechos obtenidos, sino solo beneficios: podrán mantener legalmente las dos nacionalidades. Si no recuperan su nacionalidad española, entonces sí podrían tener problemas en el futuro y encontrarse con que no se les renueva el pasaporte o se les deniegan derechos reservados a españoles.

El trámite es muy sencillo. Hay que comunicarse con el Consulado General, por teléfono, correo ordinario o electrónico, contándonos su caso. Necesitamos básicamente dos documentos: una partida o certificado literal de nacimiento reciente y un documento que pruebe la fecha en que se adquirió la ciudadanía canadiense. Una vez verificado que tienen derecho a recuperar la nacionalidad, el trámite es rápido y sencillo, e incluye un acto breve en presencia del Cónsul General, en Toronto o cuando se desplaza por Canadá. Después, se realiza la inscripción de la recuperación de la nacionalidad en la partida de nacimiento, tras lo que se expide un nuevo pasaporte con todos los derechos.

Consulado General en Toronto
200 Front Street West, suite 2401
Toronto, ON M5V 3K2
Tlf. 416 9771661 – ext. 27
Mail: cgspain.toronto@mail.mae.es

Fax. 416 593 4949

Raons per pertanyer al Casal:

- **Mantenir els lligams amb Catalunya a BC**
A més dels lligam en forma de cultura, llengua i tradicions, cal afegir el fet que el Casal és un punt de contacte entre Catalunya i nosaltres. Així? vol dir que podem posar en contacte membres del Casal amb residents a Catalunya que ens contacten per a retrobar d'algun amic o parent. Sense un punt comú de contacte, molts retrobaments no haurien estat possibles.
- **Per fer de BC un lloc més interessant**
No és només que qui perd els orígens per la identitat. El millor regal que podem fer a BC és aportar el nostre gra de sorra en el desenvolupament d'aquest racó de món. I la millor manera en la que ho podem fer és en forma de la nostra cultura. El Casal té com a una de les tasques promocionar Catalunya a BC i BC a Catalunya.
- **Accedir als serveis que el Govern de Catalunya ofereix als Catalans de l'exterior.**
Aquests serveis, la majoria dels quals no estan relacionats amb ciutadania, són diversos. Inclouens estades a Catalunya per Jovent, beques per cursos de postgrau, ajudes econòmiques per a gent gran en dificultats... Tots aquests serveis i més es poden accedir només a través del Casal
- **Acces als serveis que ofereix el Casal**
El més destacats són access a la biblioteca; la recepció del butlletí, avisos i notícies; activitats socials i accés a informació legislativa d'interés als residents catalans a Canada.
- **Conèixer altres catalans/es!**
Més enllà de les activitats socials per si mateixes, el Casal ofereix un lloc ideal per continuar parlant el català, dialogar sobre els problemes i avantatges de ser un emigrant a BC, contactar possibles socis/es per a negocis amb el benentès d'una cultura comuna...

El Casal és una obra col·lectiva dels seus membres. Amb el Casal com a instrument podem fer, entre tots, moltes coses. L'únic que cal és la voluntat de fer-ho. Exposicions, conferències, recitals, obres de teatre. Només cal animar-se a fer-ho!

NOTA RECORDATÒRIA:

Per aquells que encara no heu pagat la **quota de soci** d'aquest any, si us plau no us endarreriu. Recordeu que les quotes es paguen al Maig.

Sense la vostra col.laboració el casal no podria dur a terme moltes de les activitats que fa.

Gàcies pel vostre support

Maig 2004

Casal Català de Vancouver

Quota de soci per l'any 2004

Podeu pagar per correu fent un taló i enviant-lo a nom de:

Casal Català de Vancouver
Box 2152 Station Main Terminal
Vancouver, BC V6B 3V3
Canada

Nom: _____ Telèfon: _____

Adreça: _____

Quota individual: \$15____ familiar: \$25____ donació: \$ _____

Ser al corrent de pagament es necessary per rebre el Xàfec i les altres comunicacions del Casal. Gràcies.